

NÄR VI VAR SAMER GÅSSIE LIJMEH SÁMIEH

Gåssie Jonssonen Matsen áhtjájá jábmá die fuölkke vuastas bálien dab máskuoke jah biáhtuotum skáhpuob rahppá juhkka leä intán stábuosne gávnname. Dan sissnie leäh miärkanvihnttanisgirjje, prievvie sámienfugddaste Västerbottesne jah gávva rákruovijste. Die bijkuotuvva ahttie Mats báhtá lüvletjemádduoste Málágen dáhvuosne. Man dehte lij tjiäguosne urame? Man dehte hejttén sámien urruot? Jah man dehte dájrrén dan unnieb sijjan histórjan bijrra? Tjaktjane 2024 Västerbottenteahtere jah Áarjelhsaemien teatere akttane hástateäh Jonssonen Matsen rájrruorománub Gåssie lijmeš sámieš – ubmejesámien jah dáruongialane.

När Mats Jonssons farfar dör öppnar familjen för första gången den förslutna och förbjudna svepask som alltid funnits i hemmet. Där ligger renmärkesbevis, brev från lappfogden i Västerbottens län och foton från renskiljningar. Det visar sig att Mats härstammar från en släkt av skogssamer i Malåtrakten. Varför har det varit hemligt? Varför slutade de vara samer? Och varför vet de så lite om sin historia? Under hösten 2024 sätter Västerbottensteatern i samarbete med Åarjelhsaemien teatere upp serieromanen När vi var samer av Mats Jonsson – med umesamiska och svenska som scenspråk.

Gåssie lijmeš sámieš leä histórjasubtsas sliektien gelletjuöhtiejáhpásadtje dáruon bijrra várjalit sijjan vuögieb viássuot, jah giäñgalis gávva Matsen áhtjájáste juhkka tjuavvarij njuarranit. Návvej leä mujttalis juhkka áhppate sámien histórjub Sverjesne máb skuvlla ij leäh mijjájé vaddáme.

"När vi var samer" är en krönika över en släkts månghundraåriga kamp för att bevara sitt sätt att leva, och ett inläggande porträtt av Mats farfar som till sist måste ge upp. Det är också en folkbildande skildring av den samiska historien i Sverige som skolan aldrig lyckats ge oss.

I föreställningen får vi följa Mats sökande bakåt i tiden, bland små och stora händelser som påverkar oss än i dag, men också på hans personliga resa in i en ny, samisk identitet. Handlingen kastar sig mellan "förr och nu" och humorn har en viktig plats i berättelsen.

Ensemblen består av fem skådespelare som gestaltar både Mats och de generationer som gått före honom och det visuella och musikaliska språket binder samman nu och då i denna starka föreställning om att ta tillbaka sin historia.

PREMIÄR 12/10 2024.
PÅ TURNE V44-45 SAMT V47-48

Dájdáladtje dáhkke / Konstnärligt team

Regi: Johanna Sandström Lehto

Manus: Tora von Platen efter serieromanen av Mats Jonsson

Scenografi: Lotta Nilsson

Kostymdesign: Anna-Stina Svakko och Lotta Nilsson

Maskdesign: Klara Jormeus

Komposition & ljuddesign: Katarina Barruk

Ljusdesign: Maja Lindström

Översättning umesamiska: Henrik Barruk

Medverkande: Andreas Anterot, Annika Nordin, Paul Ol Jona Utsi, Malin Vispe, Anna Åsdell

Foto: Lisalove Bäckman

Produceras samarbete med Åarjelhsaemien teatere.

Längd: 1h 50 minuter inkl paus

Scenyta: 7 x 5 meter. 3,50 m i höjd

El: 1 x 63 A & 1 x 16 A

Övrigt: Bygg och bärhjälp innan och efter föreställning.

Pris: 25 000 kr + moms 25%

Förfrågan/bokning:

David Åkerlund, 0910-71 56 08

david.akerlund@vasterbottensteatern.se

